

JEDNOSMĚRNÁ JÍZDENKA

OPRAVDOVÝ PŘÍBĚH

*Poslechnout hlas vlastního srdce je to
nejlepší, co pro sebe i pro ostatní můžeme
udělat*

KATY YAKSHA

*Poslouchej vlastní srdce.
Dělej jen to, co tě naplňuje.
Nespokoj se s jistotou, která je pohodlná,
ale nenaplňuje tvé srdce štěstím.
Jdi ve směru, který dává křídla tvé duši.
Nevyměň své sny za kompromis.
Tenhle život je jen jeden.
Žij ho podle svého, ne podle představ ostatních.
Každý den máš příležitost změnit své sny ve skutečnost
a inspirovat ostatní,
že i oni mohou.*

Úvod

Vlastně, celý náš život by se dal přirovnat k výpravě s jednosměrnou jízdenkou. Jedeme si bez možnosti se vrátet. Pořád vpřed. Občas se někde zastavíme, načerpáme nové dojmy, něco se naučíme a pak se zase rozjedeme.

Se spolucestujícími si vyměňujeme zážitky, sdílíme chvíle kratší i delší. I když vystoupí na jiné stanici než my, už navždy zůstanou naší součástí, stejně jako všechna místa, která jsme navštívili. To jsou naše nejcennější zavazadla.

Je to krásná cesta, na které je stále spousta toho, z čeho se radovat, co obdivovat, co milovat, co se učit. Cesta plná výzev, překvapení, náhod a možností. A naše srdce je tím, kdo udává správný směr.

Jak jednou z tohoto vlaku vystoupíme, těžko se do něj vrátíme zpátky. Platí jediné pravidlo:

Tady, teď a naplno.

Kapitola jedna

22.1. čtvrtek

Na velkých digitálních hodinách ve spodní hale terminálu dva na letišti Václava Havla v Praze svítí červenými číslicemi 10:41. Z reproduktoru kavárny Costa Coffee hraje příjemná hudba navozující atmosféru Manhattanu za svítání zabraného černobílou kamerou. Sedím v jednom z křesel oděných do béžové kůže, nasávám vůni čerstvé kávy a pozoruju poklidné dopolední dění na letišti.

Přesně tohle jsem potřebovala, řeknu si v duchu, napiju se z nahřátého šálku a s radostí se vysvěču z tlustého svetru, který v tu chvíli není už vůbec třeba. Podívám se ven skrze prosklené plochy a instinktivně se otřesu. *Typické lednové počasí. Žádný sníh, šedá obloha, mrholí. Nejlepší čas se sebrat a vyrazit někam, kde právě teď z čistě modrého nebe září a hřeje slunce, barví lidem tváře i náladu a projasňuje všechny stinné kouty míst i myslí.*

Je čtvrtek. Před pár dny jsem neměla nejmenší tušení, že budu právě v tuhle chvíli dělat právě to, co dělám. A nemyslím tím ani tak tu kávu na letišti. Mé srdce zaševlí vzrušením. Rozhlédnu se kolem sebe. *Kam asi ostatní letí? Co je účelem jejich cest? A jak dlouho své výpravy plánovali?*

A našel by se tady ještě někdo, kdo má alespoň podobně neobvyklý záměr jako já?

Pohledem se zastavím u postaršího páru kousek ode mě. Nejspíš jedou někam do Turecka nebo do Egypta na last minute. Žena vytáhla z papírové tašky s logem obchodu nový šátek a se zalíbením si ho aranžuje kolem krku. Muž, zřejmě manžel, naproti ní, je v dobré náladě. V jeho kulatém obličejí se rozlévá spokojený výraz. Hledí kamsi do dálky skrze svou ženu a možná si představuje, jak si celý týden bude užívat hotelového

all inclusive komfortu a z lehátka u bazénu bude zpoza clony tmavých brýlí nerušeně pozorovat opálená mladá těla v plavkách. Jeho manželka si naopak možná už teď slibuje, že si na snídani nebude přidávat. A večeri vynechá úplně. Přece musí za ten týden něco shodit, aby až přijede zpátky do práce, byla ta dovolená pořádně znát. Na to lžičkou slastně zakrojí do vydatného čokoládového dortu.

Scéna přede mnou mi připomene okamžik, který znamenal poslední kapku v mém váhání a rozhodl o cestě, na kterou se právě chystám.

Stalo se to nedávno. Vyrazili jsme s Pavlem na výlet.

Šli jsme přírodou. V tichu. Bylo to hezké. Vnímala jsem absolutní harmonii a přemýšlela o tom, jak je skvělé jen tak být, pozorovat a propojovat se se sebou dál a dál, potkat někoho, s kým lze sdílet i to ticho. *Plné ticho*. Někoho s otevřenou myslí, kdo se ptá po pravém smyslu života a ... V tom se mě on zeptal: "A ty už nemáš *žádný* strach?"

"Jak to myslíš?" Odpověděla jsem. Vytržená ze svého rozjímání. Plné ticho i harmonie se rázem rozplynuly a stála jsem tam najednou zase *sama*. Okamžitě jsem věděla, kam tím míří. Na jaký *konkrétní* strach se ptá. Projela mnou vlna hlubokého zklamání a pocitu marnosti.

Myslela jsem, že *to* už jsme probrali. Nejednou. Že jsme se pohnuli dopředu. Že opravdu pochopil. *Že měl zájem pochopit*. To, že „být s někým“ neznamená, že se celý svět scvrkne do malinkatého puntíku, kde ti dva žijí, své příběhy spleené dohromady ze strachu, aby náhodou jeden o druhého nepřišel. A také že *žít* neznamená setrvávat v ohrádce omezení a z pohodlnosti raději moc nevyčuhovat, aby se náhodou něco nepříhodilo. *Něco nového, něco nečekaného, co nám rozproudí krev v žilách, něco, co bude vyžadovat nějakou změnu*.

"No, o mě... Když někam jedu třeba..."

Nepochopil vůbec nic.

“Pošlu tam Anděly a strach odháním... Strach nic dobrého nepřináší.” Snažila jsem se poskládat jakousi větu, co v tom momentě byla stejně zbytečná jako všechna moje dosavadní *snaha*. Věděla jsem, že má na mysli *jeden* konkrétní strach. Ten malý přízemní strach, kterým se tolik lidí dobrovolně uzamyká před opravdovým životem.

“Takže třeba vůbec nežárlíš?”

Chtěla jsem se mýlit. Ale intuice je díky bohu a někdy i „bohužel“ přesná. Proč jsme strávili hodiny a hodiny rozhovory na téma, co znamená opravdová láska, porozumění, důvěra, pravá životní cesta?

Nevěděla jsem, co na to říct. Snad jen:

Právě teď lituju každého kroku, ktorej jsme spolu ušli. Bylo to k ničemu. Když se někdo chce pomyslně dotknout hvězd a ukázat druhým, že to jde, ale ti se ho ze svého strachu bojí pustit, aby se mohl rozletět nebo se bojí jít s ním, aby neztratili to, co mají, i když by rádi zahlédli víc, nemůže to nikdy nikam vést. Jedině tak ... Přesně tam.

Ve skutečnosti jsem neřekla vůbec nic.

“A nemáš strach, jestli ti budu věrnej?”

Je to tak, jak se říká. Poslední kapka. A všechno se změní. Nenávratně.

Němá, beze slov tam hledím na člověka, se kterým jsem strávila uplynulých dvanáct měsíců a věřila, že *to* mezi námi může fungovat. Přesvědčovala sama sebe, že naše společná cesta *může* vést dál. A že brzy povede dál, než jen pár kilometrů za hranice rodného města nebo vlasti.

Za hranice jistého a pohodlného. Vstříc novým dobrodružstvím. Tam, kde to má moje duše tak ráda. Že se dostaneme jinam, než párkrát do roka uspořádat výjezd za hranice a dovést si pěkný suvenýr, na který se bude spolu se vzpomínkami na možnost zažít něco opravdového pomalu prášit, až je prach překryje docela.

Intuice se nemýlí. Je to přesně tak, jak jsem od samotného začátku věděla, že to je a bude. A že jestli v tom budu pokračovat, zaplatím za to nejvyšší cenou.

Někdy si snažíme namluvit, že věci jsou jinak, než ve skutečnosti jsou. Nasazujeme si růžové brýle i za cenu vlastního sebe zrazování. Vzdáváme se svých snů, své vlastní identity výměnou za jakousi jistotu, pohodlí, nebo ve jménu "lásky".

Ale copak se opravdu může *láskou* nazývat něco, co vás připraví o vlastní život? Co vám sváže křídla a nenechá volně dýchat? A žít? A rozvíjet se v tom, čím jste? Je tohle opravdu láska, i když vás večer sevře v hřejivém náručí? *Je tohle to, za co můžeme vyměnit své sny?*

Mé srdce říká:

„Ne, nikdy. V žádném případě. Pravá láska tě nikdy nesváže a nepřipraví o tvé sny. Bude tě v nich naopak podporovat. Život nikdy neničí život.“

Můj mozek namítá:

„Ale co když právě tohle je to pravé? Co když už takové objetí nikdy nenajdu, když se ho teď vzdám? Co když se už nikdy na mě nikdo nebude dívat tak jako on? Co když...?“

Mé srdce to nevzdalo. Mluvilo ke mě každý den. Naštěstí. Děkala jsem, že ho neslyším. Dlouhou dobu. Ale patří mezi mé nejlepší přátele, kteří mají velkou trpělivost, která také může přetéct. A tak, v tom nečekaném okamžiku, který změnil směr věcí dalších, zopakovalo to, o čem mi už dlouho šeptalo:

„Vydej se na cestu o samotě. Někam, kde jsi ještě nebyla. Kde to neznáš a kde nikoho neznáš. Najít to, co si přeješ. Sníš si o tom takovou dobu. A zase jsi to odsunula. Ve jménu lásky, po které jsi chtěla, aby byla tou pravou. A čekala. Na co?“

„Nevím,“ odpovídám. „Asi až zahřmí a já se probudím na jiném místě a budu šťastná.“

„Ale tak to nefunguje,“ pokračuje srdce. „Ty to víš. Za sny musíme vyrazit sami. Žádný sen, ani změna se nezhmotní jen tím, že zůstaneme sedět na místě bez ochoty pro to něco udělat a nalhávat si, že je všechno v pořádku, když cítíme, že není.“

Vím to. Jsme to my, kdo ovlivní, jestli se něco stane nebo ne. A tak jsem se tam uprostřed tichého lesa rozhodla, že je čas přestat čekat na to zahřmění, přestat sama sebe balamutit a začít zase jednat srdcem. Učím se a zapomínám. Chybovat je lidské. Ale když se mi něco nepovede, není důvod, abych v tom zůstávala, když odhalím jak to ve skutečnosti je.

Nechci si v budoucnu vázat hedvábné šátky kolem krku a zajídat své nenaplnění čokoládovými dorty. *Žádnými dorty.* Chci jíst svůj život. Chci ho pít plnými doušky. Cítit se zase ve své kůži. Být to zase já.

A tak tedy konečně vyrazím. O samotě. Tam, kde to neznám a kde nikoho neznám.

A kam konkrétně?

Tam, kam šeptá mé srdce a kam vedou všechny cesty.

Do Říma.

Ale v Římě má cesta neskončí, ale teprve začíná. Po šesti dnech a pěti nocích budu pokračovat směrem na jih. *K moři.* Na docela malý ostrov Ischia položený naproti divoké Neapoli. *A proč právě tam?*

Protože kromě všeho jiného nemám úplně jasno v tom, kde chci žít. Vím jistě jen to, že to má být někde u moře. Že to má být nějaký ostrov. Vím to od mala. Ischii neznám a *náhoda* mě přivedla k nápadu podívat se právě tam. Co když tohle místo může být tím, které mám objevit? *Nic se přece neděje náhodou.*

Zní to hodně bláznivě. Také se to zdá být docela složité. Jenže co mám dělat, když srdce radí? *Poslechnout ho.* Není jiné cesty a

jiného řešení. Leda bych chtěla být nešťastná a vědět, že jsem pro svůj život neudělala maximum.

Zkoušela jsem své srdce balamutit bezmála rok. Nic dobrého to nepřineslo. Jen tíhu uvnitř mého hrudníku a možná pár vrásek na čele. *Nechci další vrásky.*

Ani žádná rostlina nepřežije v prostředí, které pro ní není vhodné. Přeju si pro rostlinu svého života udělat maximum. Vidět jí růst a rozvíjet se do celé své krásy. Musím pro ni najít vhodné prostředí. *Tohle není ono. Jen jsem si to nechtěla přiznat.*

Mým přáním je žít u moře. Objevovat jinak, než pomocí turistických průvodců a současně se věnovat tomu, čím ze srdce jsem. Plně se tomu oddat. Cože to přesně jsem?

Navrhuju šaty? Píšu?

I v tom si potřebuju udělat jasno. Nějak se mi to všechno rozmazalo a slilo dohromady. Ale možná je jednoduše čas vykročit novým směrem i v tomhle ohledu. Na to všechno líp uvidím, až se zase po světě rozhlédnu svýma očima bez filtru, který jsem si dobrovolně vytvořila.

Srdce mi na cestu zopakuje prosté doporučení:

„Bud' tím, čím jsi a bud' s těmi, se kterými je ti dobře. Je to jednoduché. Dělej to, co ti dělá radost, protože to podporuje to, kým jsi. Tvůj život. Následuj to, co cítíš ze srdce. Neulpívej, příliš nemysli. Prostě bud'. Ted'. S radostí. Pak jako zázrakem všechno vychází. Co je pravé, jde s námi. Co není, ani nikdy nešlo. A nemusíme toho litovat.“

“Café latte, prosím,” ozve se mi za zády a já se vrátím do přítomnosti, tvář ozdobenou uvolněným úsměvem.

Hudba se mezitím změnila a černobílý Manhattan vystřídal stejně příjemný Jamie Cullum. Potichu si pobrukuju s ním. Slova znám. Hodiny ukazují 11:07. Prostor letištní haly se s přibývajícím časem začíná pomalu plnit a má euforie úměrně k času prudce vzrůstá. *Jedenáctá rozhodne*, říkávala moje babička o počasí. A pro mě to znamená, že bych pomalu měla vstát a

vyrazit k mému gatu. *Nerada bych tenhle let propásla.* Tak dlouho jsem se odhodlávala vyrazit a dnes opravdu letím!

Dopiju kávu, naposledy mrknu po onom páru, který teď beze slova sedí naproti sobě, usměju se pro sebe a s hlubokým nádechem vykročím do otevřených dveří nového dobrodružství mého života.

Kapitola dvě

23.1. pátek

První snídaně v Římě.

Ve 12:45 je sice možná trochu na pováženou nazývat mé první cappuccino a croissant zabalený v ubrousku snídání, ale komu to vadí? Čas tady prostě plyne. Jako řeka. Kudy chce a jak chce. Nikdo se zbytečně neptá a nediví. Zato já mám oči navrch hlavy. Od první chvíle, co jsem vystoupila z letadla. Vlastně už v letadle.

Nejdřív mě dojalo, když jsme se zvedli nad těžkou šedou oblohu a okénkem na mě zazářilo slunce. Pod námi se uvelebily bílé mraky působící jako nekonečná nadýchaná peřina a já začala slzet. Naštěstí všechna místa okolo mě byla prázdná, tak nikdo neviděl, jak si tam pobrekávám. Čirým štěstím a pocitem vděčnosti, že se konečně děje to, o čem jsem dlouhou dobu jen snila.

Pokaždé, když jsem se odhodlala vykročit, zastavila jsem se těsně před startem a nedotáhla to. Ze všech možných důvodů. Většinou nesmyslných. Ze strachu, z obav, z nového místa, které neznám, kde nikdo nezná mě, kde na mě nebude nikdo čekat, ani mě chránit při toukách v pošmourných uličkách, kam mě moje zvědavá povaha určitě zavede, nikdo mě neobejme, když se budu cítit sama a daleko.

Jenže zároveň jsem cítila silné nutkání, že právě *to* mám udělat. Že mi to přinese to, po čem toužím. Konec konců, nechystala jsem se na Mars, ani bůhví jak daleko od mé rodné vlasti, kde budu mít vždycky jeden z mých domovů, at' už ten další objevím kdekoliv. *Ale přece.* Hlas, který mluví za všechny obavy a důvody, proč nemáme něco udělat, má velkou sílu a dařilo se mu mě zpracovávat až do teď.

Jsem tady. *Letím! Ted' už mě strach těžko vrátí zpátky na zem.*

Jak už jsem zmínila, mé dobrodružství začíná v Římě. Šest dní a pět nocí. V kouzelné čtvrti Trastevere.

Možná to bude znít jako klišé, ale ta čtvrt' je zkrátka kouzelná. Plná křivolakých uliček, ošoupaných fasád, nádherných domků, z nichž každý zdobí spousta drobných detailů, jako květiny přetékané z balkonů i z květináčů postavených před vchody, zdobné římsy, okna a okénka podivných tvarů, vylámané dřevěné okenice. Atmosféra čtvrti připomíná spíš malé městečko, vřelou vesničku, vzdálenou od ruchu velkoměsta. A zároveň stačí přeběhnout přes jeden z mostů v okolí a octnete se uprostřed velkolepých kulis věčného města. Navíc teď, v lednu, nebude ani Trastevere přečpané turisty, jak doufám. Kdo jezdil v lednu do Říma?

Na místo hotelu jsem úmyslně zvolila pronájem místnosti v umělecky vyhlížejícím bytě, co jsem našla přes internet. Chtěla jsem se co nejvíc zachumlat do pocitu, že tady bydlím. Hotel s recepcí by mi v tom moc nepomohl. Za to útulný byteček, ke kterému musíte vyšplhat čtyři poctivá patra po úzkém schodišti, vás ihned vtáhne do děje. Ošoupané dřevěné podlahy, vysokánské stropy, oloupané okenice natřené na bílo, umělecké a filmové plakáty z uplynulých dekad na stěnách a zařízení v bohémském duchu. Skutečnost se jeví ještě lepší, než na fotkách. Majitel bytu sám obývá jednu z místností a ostatní dvě pronajímá. Přála jsem si cítit se autenticky a nemohla jsem zvolit lépe.

Podle instrukcí jsem se včera odpoledne dostala na místo bez problému. Po *malém*, zhruba hodinovém zdržení na letišti, kdy nejel vlak spojující letiště s centrem a nikdo z přítomných pracovníků mi nebyl schopný sdělit, kdy a jestli vůbec dnes ještě pojedete, ba dokonce na mě hleděli jako na blázna, když se ptám na tak těžko předvídatelnou informaci.

„Tutto bloccato,“ bylo jediné, co jsem se dozvěděla spolu s neurčitým krčením ramen. Nakonec jsem se na chaotickém nástupišti dala do řeči se sympatickou Římkou, která mi vysvětlila, že takové jevy jsou zde naprosto běžné. Žádný důvod k panice. *Vlak pojede*. Ostatně, jsem v Římě, na letišti, na mé vytoužené cestě. Nikam nechvátám.

Na udané adrese v Trastevere mě přivítala jedna z kouzelných úzkých dlážděných uliček a vchod do 5-ti patrového starého domu. Jiné domy než staré, v Trastevere ani nejsou. Řekla bych, že snad ani na jiném místě v Římě, což asi nebude tak úplně pravda, ale v tuhle chvíli si to chci aspoň myslet.

Zazvonila jsem na zvonek vedle mohutných dřevěných vrat a po pár okamžicích ticha na mě promluvil optimistický hlas angličtinou s nepřeslechnutelným italským přízvukem:

„Welcome! 4th floor.“

Po jemném cvaknutí se těžké dveře otevřely a já jsem po špičkách vstoupila do svého římského příběhu.

Když jsem se svým dvacetikilovým kufrem zdolala všechny kamenné schody a sama při tom výkonu málem zkolabovala, přivítal mě onen sympatický hlas tentokrát z úst usměvavého Itala oděného do tepláků a sportovního trička stojícího rozkročmo na prahu jednoho ze třech bytů na skromném podlaží. Měla jsem pocit, že budu muset udělat padesát dřepů jako test, než mě pustí dovnitř.

“Heavy?” mrknul na mě a pak na můj kufr a našťestí mi na těch posledních pár metrech pomohl.

“Very heavy!” potvrdila jsem s úlevou.

Od prvního momentu jsem měla pocit, jako bych přijela navštívit kamaráda. Prošla jsem vchodovými dveřmi i bez dřepů a tím jsem byla oficiálně přivítána v Římě.

Řím v lednu je jedna věc, ale jak už jsem zmínila, v úterý dopoledne nasednu na vlak a ten mě z nádraží *Termini* doveze do samotného středu jihoitalské temperamentní Neapole, kde jsem nikdy v životě nebyla. Jen jsem si na Googlu prohlédla pár fotek a zjistila, že má milion obyvatel.

Ale ani v Neapoli nezůstanu. Bude pro tentokrát jen přestupní stanicí. Z nádraží, kde mě zanechá vlak, se nějakým způsobem, který ještě musím zjistit, přemístím do přístavu. Tam se nalodím na palubu trajektu, který mě převeze na nedaleký ostrůvek Ischia o průměru deset kilometrů. Jak jsem si také zjistila na Googlu jako jednu z minima informací. *A proč zrovna Ischia?*

Zaprvé je tam moře. Za druhé, je to ostrov, takže kromě toho, že právě on může být potenciálním kandidátem na ostrov mých snů, moře tam bude přítomné na všech stranách, na konci každé cesty.

Protože jsem u moře už bydlela a častokrát se podezírám, že mi slaná voda snad proudí v žilách místo krve, neuvěřitelně se mi po něm stýská. Po jeho náladě, zdaleka nejen v létě a snad právě naopak. Po jeho melancholických barvách a atmosféře ve spojení se zataženou zimní oblohou. Po jeho hlase, který se v tichu vyliďněných pláží nese do hlubin mysli a čistí všechny kouty. Odpovídá na otázky. Po procházkách po jeho březích. Po jeho vytrvalé síle a prostoru, který otevírá duši. Slyšela jsem, že lidé žijící v blízkosti moře trpí daleko méně depresemi a špatnými náladami, než lidé žijící uzavření ve městech. *Něco na tom bude.*

Ostrovy jsou kouzelné. Mají své příběhy, jsou oddělené od zbytku světa, od velkých kontinentů a vytváří si svůj vlastní rytmus. Velmi pohodový.

A proč padla volba zrovna na Ischii, kde jsem nikdy před tím nebyla a ani se o ní nijak zvlášť nezajímala? *Může za to náhoda.*

Pár dní před Silvestrem, když jsem čekala na svého přítele na náměstí našeho městečka, zastavila jsem se před výlohou cestovní kanceláře. Z dlouhé chvíle jsem pohledem bloumala po oranžových plakátech lákajících na last minute nabídky. Z ničeho nic mé oči přitáhl nápis zvoucí na ostrov Ischia. Termální prameny jako největší lákadlo. Stálo tam: *“Užijte si Silvestra na Ischii!”*

Slogan mi z nevysvětlitelného důvodu zůstal viset v hlavě a když jsem přišla domů, hned jsem googlila. První fotky mě ohromily. Starobylé domky na pobřeží, plno zeleně, maličkatý ostrov, který se snad dá obejít pěšky kolem dokola! A k tomu vyhlídka na pravé italské espresso na každém rohu.

Co se tam vypravit po Silvestru? Mohlo by to být přesně to, po čem volá mé srdce. Země, kterou moc neznám, nový jazyk, nové všechno.

V lednu tam vůbec nikdo nebude...

Že to nakonec opravdu udělám, po tom, co se celý rok rozhoupávám někam odjet, jsem už snad od sebe ani nečekala.

Ale tak to je. Když to vůbec nečekáte, najednou se to stane.

V polovině ledna jsem sama sobě zavelela *ted' nebo nikdy*. Byla sobota dopoledne. Věděla jsem, že musím jednat. Nikdo to za mě neudělá a z toho mého přešlapování na místě jsem byla víc než unavená. Navíc ta poslední kapka, kdy jsem pochopila, že člověk, se kterým jsem se snažila celý rok najít společnou cestu, nebude tím pravým. At' si to chci připustit nebo nechci. *Zkrátka není*. Nemá cenu to dál protahovat. *Musím vyrazit za svými sny.*

Sbalila jsem do tašky notebook, zápisník, odhodlání a vyrazila do jedné kavárny se slibem sama sobě, že bez zabožované cesty s co nejbližším datem odletu se toho dne domů nevrátím.

A jak jsem si slíbila, tak jsem také udělala. Za doprovodu několika šálků kávy jsem skoncovala se svým váháním a *rozhodla se pro několik dní v Římě s pokračováním jednoho týdne na Ischii.*

Na Ischii jsem našla ubytování v prostém mini apartmentu s výhledem na moře. Ani nevím, jestli je tam topení. Neptala jsem se. Je tam balkon s tím výhledem. To je všechno, co od ostrova momentálně potřebuju. A taky pidi přístav a snad nějaká ta kavárna a místní potraviny. Víc opravdu nehledám. Hledám klid, který si přeju zase nastolit uvnitř své duše. A k tomu by mi davy turistů a hlučná letoviska moc nedopomohly. Tenhle výlet je kromě ostatního také výletem do neprobádaných míst mojí duše. Cítím, že do některých koutů sama sebe může člověk nahlédnout, pouze když je chvíli sám.

A ještě jsem nezmínila jednu vcelku zásadní věc: *mám jen jednosměrnou letenku*. Zkrátka bez jistého návratu. Něco mě přimělo nechat dveře příběhu otevřené. Víím, jak dlouho se zdržím v Římě a že pokračuju týdnem na Ischii, ale co bude dál? *Zatím nevím*. Cítila jsem jen, že tuhle výpravu nemám limitovat. Nevím, kolik času bude třeba, abych se dostala k odpovědím, které hledám. Nevím, co bude po tom, až týden na Ischii skončí? Možná odjedu dřív, než vůbec jeden týden uplyne. Možná ne. Kdo ví? Jednoduše, přání znělo:

„Vydej se na cestu o samotě. Někam, kde jsi ještě nebyla. Kde to neznáš a kde nikoho neznáš. Najít to, co si přeješ.“

Ze srdce jsem toužila po tom rozletět se za tím přáním a dál neplánovat a nechat se překvapit.

A tak jsem se najednou na konci ledna octla v Římě. Na snídani. V podivném stíněném bárku na jednom z mnoha ošumělých rohů. *Miluju autentická místa*.

U vedlejšího stolku si děda v kšiltovce a plátěných kalhotách pečlivě pročítá denní tisk a mračí se nad čerstvými zprávami. Ani se mu nedivím. Být jím, tak to radši nečtu. Dál je tu starší žena oděná velmi po domácku. Ustrkává ze dna prázdné skleničky brčkem a v bouřlivé debatě cosi řeší se ženou

obsluhující za barem. Nerozumím ani slovu, až na výmluvná italská gesta rukou rozčileně šermujících ve vzduchu.

Měla jsem si kolem krku omotat teplou šálu, kterou jsem si na poslední chvíli přibalila do kufry, napadá mě a přitáhnu si kabát co nejbliž k tělu. Sice dnes zpoza mraků vysvitlo slunce, které jsem si tolik přála, ale také se přihnal poměrně silný vítr, co bez únavy brousí ulicemi a zanechává za sebou vlezlý chlad.

Po snídani mám namířeno na toulky městem a na třetí hodinu jsem si domluvila schůzku s jedním, řekněme, známým, kterého jsem tady poznala při mé poslední návštěvě, zhruba před rokem.

Seznámili jsme se v jedné pizzerii. Seděly jsme tehdy se sestřenicí, se kterou jsem v Římě byla, u stolu pro čtyři a protože v tom maličkatém podniku bylo narváno k prasknutí, přisadili k nám po chvíli další dva spolustolovníky. *Muže.* V Itálii se soukromí moc neřeší. Italové jsou zvyklí vyrůstat a žít pohromadě s celou rodinou a v menších místech téměř s celou vesnicí.

Po pár váhavých pohledech jsme se dali do řeči. Bylo by divné sedět u jednoho stolu a dělat, že je mezi námi neviditelná zeď. A co je lepší, než popovídat si v cizím městě s někým, kdo tam žije? *Popovídat si s někým, kdo tam žije.* Aspoň chvíli můžete předstírat, že tam žijete také.

Byl to nakonec příjemný rozhovor a když jsme se u limoncella na konci večere loučili, vyměnili jsme si kontakty. Občas jsem si s jedním z nich napsala pár řádek. A dnes odpoledne se zase setkáme. Tehdy poprvé jsem neuměla víc, než chabě objednat kávu a popřát někomu pěkný den. Na dnešek jsem se naučila pár frází, které chci vyzkoušet, ale to není až tak důležité. Mám jednoduše čistou radost, že půjdu v Římě na kávu s pravým Římanem.

Mé dobrodružství pěkně začíná a to jsem na cestě teprve jeden den.

Kapitola tři

Má snídaňová káva je vypitá, po výborném *cornettu* zbylo jen pár drobečků. Čas vyrazit. Zvedám se a jdu zaplatit ženě na bar. Natáhnu přes pult ruku s padesátieurovkou a žena nad mým gestem začne okamžitě rozčileně rozhazovat rukama a cosi v mém směru vykřikovat. Zaleknu se, stáhnu ruku a ucuknu o krok dozadu. Moje italština zatím nesahá tak daleko. Ničemu nerozumím, jen vyplašeně koukám a v bázlivé naději, stále s padesátieurovkou ve zpoceně dlani, opatrně špitnu:

“Do you speak english?”

“No!” zaduní zpoza pultu a na mou nebohou hlavu se snáší další sprcha mě neznámých, avšak libě znějících italských slov. “No change!” ozve se rázná osoba ještě jednou a zvedne svá ramena tak vysoko, až se skoro dotknou stropu malé místnosti. Zalapám po dechu a zamrkám. *Co se bude dít teď?* Jsem v Itálii, úplně sama, nemá mě kdo zachránit. Panikařím a přemýšlím, jestli mám prásknout do zaječích.

“Go change, ok?” slituje se nakonec nad mou evidentně vyděšenou maličkovitostí žena s vlasy střiženými na ježka a rty pečlivě obtaženými červenou rtěnkou a pošle mě jasným příkazem bez zaplacení a příslibu mého návratu *pryč*. Oněměle žasnu a jako poslušné dítě se otáčím na podpatku a se slovy:

“Un minuto!” se vyperoučím na chodník.

Go change. Jdu rozměnit. Opakuju si v hlavě. Víím, že se musím hlídat, abych se nezapomněla u nějaké výlohy nebo jakékoliv nástrahy na mé smysly a nevypařilo se mi z hlavy, že se musím vrátit a zaplatit sekryru. Hřeje mě ale pocit jako bych byla přijata mezi místní. Mohla jsem odejít z baru bez zaplacení. To už přece něco znamená! *Možná vypadám, jako že tady bydlím*.

Udělám pár kroků po křivolakém dlážděném chodníku a octnu se na rohu náměstí *Santa Maria di Trastevere*, jemuž vévodí

nádherná fontána uprostřed, a která je ve dne v noci obsazená postavami rozesazenými pohodlně na jejích schodech jako v divadelních lóžích. Také se tu nachází kostel shodného jména, jehož výzdoba patří podle mě k nejkrásnějším v Římě. Kašnu i kostel nechám teď stranou a zapluju do prvního vchodu, který se mi po cestě namane.

Umělecké knihkupectví. Přivítá mě komorní hudba a vousatý muž usazený za dřevěným stolkem v zátiší jednoho rohu místnosti vyložené knihami až ke stropu. Zpoza intelektuálních brýlí se na mě usměje. Vyšlu mu nesmělý úsměv a pozdravím italsky. Opatrně našlapuju po dřevěné podlaze, krůček po krůčku, abych nevyrušila Múzy, které se hmatatelně v celém prostoru vznášejí.

Je mi hloupé vyrazit k tomu vzdělanému muži a chtít po něm tak přízemní úkon jako rozměnit bankovku. Chvilku se přece můžu zdržet, říkám si a začnu očima zkoumat zajímavé obálky knih v policích. Po pár minutách zjišťuji, že všechny tituly jsou v italštině. I přes to si беру různé svazky opatrně do ruky a zvědavě do nich, v marné touze porozumět, nakukuji. *I psaná italština zní nádherně.* Začtu se namátkou do odstavce na právě rozevřené dvoustraně.

Po chvíli si všimnu, že muž zpoza stolu něco říká. Samo sebou italsky. Až po pár okamžicích pochopím, že je to adresované mě. Zčervenám, zaklapnu knihu, nenápadně ji položím zpátky na policičku a řeknu:

“Sorry, I don’t understand.”

Připadám si jako školačka, co propadla u zkoušky. *Asi tak úplně nevypadám, že tady bydlím,* odezírám z mužova měnicího se výrazu ve tváři. Ten se nejdřív podíval na mě, tentokrát bez úsměvu, pak směrem na knihu, kterou jsem před pár okamžiky držela v ruce a vypadalo to, že jsem se do ní se zájmem začetla, načež mi nahlas a stroze v angličtině zopakuje, že zavírá a jde

na oběd. Ještě stačilo, aby namířil na dveře a zařval: „Ven, ty nevzdělanče!“

S červeným obličejem, bez italské knihy i bez drobných, jsem vypochoďovala z nádherného prostoru ven na ostré denní světlo. *Nádech a výdech*. Vždyť se toho tolik nestalo, řeknu si nakonec na chodníku před zamčeným obchodem. *Proč si občas připadám hloupě, i když k tomu nemám žádný důvod?* Kdyby se muž ocitl u nás, tak bych ho chtěla vidět, jak by si počel, *nádiva!*

Však já si poradím. Jsem odhodlaná žena, která vyrazila zažít dobrodružství do cizí země. Úplně sama. Nějaký namyšlený fousáč mě nerozhodí!

Rozhlédnu se kolem sebe a zbystrím novinový stánek. Tam by se nemuseli chovat hned tak povýšeně, když nerozumím pár italským frázím. *Když to nebude kniha, bude to časopis!* Už očima šmejdím po bohaté nabídce. Mají tady všechny mezinárodní výtisky, zajásám. Sice to není tak vysoká literatura, ale obsah lesklých stránek dovede povznést mojí duši stejně vysoko. Volba je ihned jasná. *Španělský Vogue*. Vogue a jeho fotky jsou hotovým uměleckým dílem a ve španělském podání úplně nejlepší. Miluju tenhle časopis od doby, kdy jsem začala žít ve Španělsku.

Když jsem za okamžik přebírala oblíbený časopis od muže, který mi ochotně rozměnil mou padesátieurovku, zrovna kolem stánku procházel vousatý fešák z knihkupectví. Po tom, co zahlédl, jakému titulu jsem nakonec dala přednost, mi věnoval další, tentokrát ještě o stupeň pohrdavější pohled a mě už to bylo upřímně jedno.

Později, po cestě domů, jsem kousek od *Piazza San Calisto* narazila na úžasný obchod se sýry, šunkami, olivami a vším možným, z čeho se člověku sbíhají sliny při jediném pohledu. Vlastně jsem neměla v úmyslu kupovat nějaký sýr, ale na druhou stranu, ten se nikdy neztratí. A tak jsem se zařadila do

hloučku místních, vystála frontu a poručila si kus gorgonzoly a kus dalšího sýra, jehož jméno jsem v životě neslyšela a teď si ho ani nevybavím. Jako společnost k sýrům trochu oliv. Samotný nákup byl hotovým zážitkem.

Kousek od obchodu se sýry jsem ve stejné ulici narazila na mini bistro. Zřejmě vyhlášené svými těstovinami s různými druhy omáček a pláty pizzy, ze kterých obratní muži ukrajovali na přání, vystavených ve dvou vitrínách a na které stála frontu snad celá čtvrť. Neodolala jsem a vmísila se do dalšího chumlu. Když na mě jeden z prodavačů za pultem zamířil svým tmavookým pohledem, ukázala jsem roztržitě prstem na první pekáč těstovin, který jsem měla v dohledu. Dostala jsem je naservírované v alobalové misce spolu s plastovou vidličkou a inspirována ostatními jsem si stoupla k jednomu z několika kulatých stolků na vysoké noze vměstnaných do růžku prostoru cca 3x3 metry a namačkaná mezi několik postav jako sardinka jsem si vychutnala svůj první italský oběd.

Doma jsem se setkala s mým bytným, který mi hned ve dveřích dal tip na výstavu jakéhosi holandského umělce, kterého také neznám. Doufám, že se na mě od teď nebude mračit jako ten z knihkupectví. Začínám pomalu uvažovat nad tím, jestli se náhodou všichni Římané nerodí s nějakým programem zabudovaným v hlavě, ve kterém mají základní výbavu o znalostech umění, malířích, sochařích, dějinách a tak dál?

Já v hlavě nic takového nemám a navíc, co se dozvím, zase vzápětí zapomenou. Nějak se mi nedaří držet v mozku v informace ohledně toho, co kdo kdy namaloval, kdy a kde se narodil a kde umřel, kdy a kde co kdo postavil nebo rozbořil. Umění mám moc ráda. S úžasem obdivuju paláce, domy, obrazy, nádherné sochy, neobvyklou stavbu slov, která vás magicky vtáhne do děje, ale s těmi informacemi je to nějaké začarované. Za to si dobře pamatuju, kde jsem ochutnala

nejlepší cappuccino a kde jsem viděla nádherný západ slunce, nebo která ulička je ta nejtajemnější.

Na výstavu přijdu, když to místo najdu a když se spontánně nezatoulám úplně jinde, přislíbila jsem. Z kufru jsem vytáhla šálu a vyrazila zpátky do ulic, tentokráte na schůzku s mým římským kamarádem.

Pomalou jsem se ani nezarazila nad tím, s jakou lehkostí jsem se přepnula na rytmus nového děje. *Jako bych vklouzla zpátky do mého oblíbeného kabátu, který visel v předsíni.* Nepřemýšlela jsem konečně vůbec nad ničím. Užívala jsem si naplno každý detail, každý moment a cítila se svobodně a dobrodružně, i když jsem nestoupala na nejvyšší horu světa, ani se neprodírala pralesem. Ale samotný pocit, že jsem zahodila vlastní omezení a udělala krok ve směru svých přání, byl pro mě v ten moment zdoláním velké hory. I když při pohledu do zrcadla mi bylo stále jasné, že ještě nějaký čas potrvá, než se moje oči rozzáří stejnou intenzitou jako dřív. *Kabát převlečeme v pár okamžicích, ale uklidit nepořádek v domě zabere víc času.*

Kapitola čtyři

Měli jsme sraz na *Piazza Trilussa*, v blízkosti nádherného pěšího mostu *Ponte Sisto*, na kterém se můžete v jakoukoliv denní dobu zastavit a pokochat se krásami města nebo poslechnout produkci některého z mnoha pouličních umělců s původem z celého světa. Proplétala jsem se neznámými uličkami ve směru *Piazza Trilussa* s lehkostí sobě vlastní a cítila se tak samozřejmě jako někdo, kdo v těch místech chodí dnes a denně.

S výrazem světoběžníka jsem na náměstí dorazila o dvě minuty později v domnění, že žádný Říman nechodí nikdy včas. I tady ovšem existují výjimky potvrzující pravidlo.

Můj kamarád už na mě čekal. Poznala jsem ho i po tom roce a kus hned na první pohled. Tyčil se na malém náměstí svou výškou přibližující se ke dvou metrům jako významný pomník. Oděn do klasické černé uniformy města. Tmavý úzký kabát sahající ke kolenům, úzké černé kalhoty, naleštěné polobotky. Elegantní, ale ne přehnaně. Tmavé vlasy sčesané dozadu. Postava z černobílého filmu 40. let.

Stál ke mě otočený zády a rozhlížel se okolo sebe. Napadlo mě, že na něj bafnu, ale vzápětí jsem svůj dětinský nápad zavrhla. Přece jen neznám místní zvyky a ani jeho neznám natolik, abych mu mohla skočit na záda a zařvat do uší: *Baaaaf!* Navíc ani nevím, jak se „baf“ italsky řekne. Mohl by se vyděsit a utéct před pološílenou holkou z východní Evropy. Nebo by na mě zavolal *carabinieri*. V tomhle případě nebudu radši riskovat.

Nakonec se otočil a uviděl mě a tím učinil přítrž dalšímu rozmýšlení nad mými pofiderními nápady. Přivítali jsme se polibky na tváře a on nás navigoval do nedaleké kavárny. Posadili jsme se ke stolku pro dva a objednali kávu. Já cappuccino, v kteroukoliv denní dobu, on *un café*. Po té, co nám naše kávy donesli, obrátil do sebe svůj šálek na dvakrát a já se zalekla, že je naší schůzce konec. Ještě jsme si skoro nic neřekli!

Ale naštěstí ne. Vypít kávu, dokud si o ní téměř spálíte jazyk, je jen místním zvykem. Téměř povinností. Způsob nebo spíš doba, po kterou jsem své cappuccino popíjela já, je zde téměř pobuřující. Být cizinkou má své výhody.

Začali jsme si vyprávět, co se událo od té doby, co jsme se viděli poprvé a do teď naposledy. On je novinář, pracuje na volné noze a kromě toho píše knihu. Dozvěděla jsem se také, že měl před rokem těžkou nehodu, kterou málem nepřežil. *Tak proto mi od určité doby přestal odpovídat na zprávy!* Domněnky. Kolikrát si člověk něco myslí a ono je to ve skutečnosti úplně jinak.

Srazil ho skútr. Což si, bohužel, není tak těžké představit, když se podíváte na místní zběsilý provoz. Vyprávěl mi, jak ho ta nehoda změnila. Že bylo asi mnohem těžší dát se dohromady psychicky, než fyzicky. Prý je teď daleko egoističtější, smál se. A já se při představě, že tu málem nemusel být, znovu otřásla. *Jak je život křehký. Kolikrát si to vůbec neuvědomujeme. Myslíme si, že nás nic nezastaví. Že tu budeme napořád. Odkládáme důležité věci a rozhodnutí na později, jako bychom měli celou věčnost.*

Hlavou mi běhaly představy o tom, co asi musel zažít a zároveň jsem uvažovala nad tím, jak nás někdy až nějaká negativní zkušenost přinutí k zamyšlení a možná těm činům. *Lepší je nečekat na negativní zkušenosti a konat teď.*

Vyprávěla jsem mu o mém spontánním impulsu uskutečnit tuto cestu. Že přesně nevím, co se bude dít. Mám hrubou představu o prvních dvou týdnech, jednosměrnou letenku a jízdenku do Neapole a dál jen otevřený prostor a vědomí, že už nechci pokračovat tím způsobem, jako do teď. Povídala jsem mu o mé knize, kterou jsem před nedávnem dokončila a hotový rukopis rozeslala do šesti vybraných nakladatelství.

Den před mým odletem do Říma mi přišel e-mail z jednoho z oněch oslovených nakladatelství. Jeho obsah mi rozbušil srdce jako když na ulici zahlédnete někoho, kdo se vám hodně moc

líbí. E-mail byl krátký, stručný, ale sdělení bylo naprosto jasné. *Mají zájem se setkat a probrat možnosti vydání mé knihy!* Prostě to tam tak stálo v pár slovech a já tomu pomalu nemohla uvěřit. Samozřejmě to ještě nic neznamená. *Máme se jen sejít.* Ale přece. Už to je důkaz, že cesty ke snům existují. Že ve sny máme věřit a jít za nimi a ony se kousek po kousku začnou zhmotňovat.

Říkala jsem si, proč je načasování takové, že mi e-mail přišel den před odletem? Ale všechno se děje v pravý moment. Jestli má někdo o vydání mé knihy opravdu zájem, posunutá schůzka na tom rozhodně nic nezmění. Jestli to tak má být, tak to tak bude. Možná se před schůzkou, která může být důležitým bodem v mém životě, potřebuju trochu uvolnit. Možná bych působila poněkud vypjatě a v rozporu s tím, o čem celá kniha vlastně je. I já se pořád učím, procházím zkouškami a lekci. *Rostu.* I když upřímně, někdy *rostu* hlavně ze sebe, když zjistím, že jsem zopakovala nějakou předchozí chybu. Ale pak si řeknu, že už se stalo a jediné, jak to můžu napravit, je nezastavit se a jít dál. *A příště už to nezopakovat!*

Odpověděla jsem, že budu zhruba dva týdny pryč. A je také dost možné, že za ty dva týdny doletím do Prahy jen na schůzku s nakladatelem a pak zpátky za dobrodružstvím do Itálie, pomyslela jsem si. Ale to uvidím. Nemusím předbíhat události. Důležitá je přítomnost. *Ta se už nevrátí.*

Můj známý pozorně naslouchal mému vyprávění o všech mých bláznivých rozhodnutích. Když jsem mu konečně dala prostor, aby mohl mluvit, řekl, že jsem mu dodala energii, jakou potřeboval. V těchto dnech dokončuje knihu, na které delší dobu pracoval a stojí před tím samým úkolem, co před nedávnem já, a to zaujmout správného nakladatele. On sice tvrdí, že v Itálii je to těžké, ale to samé mi tvrdilo spousta lidí u tam nás.

„Všude to může být těžké. A bude to těžké, když si to budeme myslet. Zrovna tak je to možné. Je jen na nás, čemu se rozhodneme uvěřit. Nevím, proč se tolik lidí rozhodne pro to „nemožné“, které si zasadí do mysli a potom se diví, že se jim jejich sen nesplní. Co takhle od začátku věřit, že je to možné a pozorovat rozdíl?“

„Neříkám, že cesta je jednoduchá, ale rozhodně je možná,“ dodávám nakonec svého spontánního proslovu o cestě za sny a potom se náš hovor točí k úplně jinému tématu, a to k tradiční místní nedochvilnosti.

Dozvěděla jsem se dokonce, že pojem “akademická čtvrt hodinka” vznikl prý právě tady. Můj známý mi vyprávěl, že když studoval na univerzitě, profesori se na přednášky dostavovali zásadně o čtvrt hodinku později. A když si prý v Římě dáte s někým slovo, nemá vůbec cenu chodit včas. Přesně jak jsem předpokládala. Dejte si tak čtvrt až půl hodiny rezervu. Vůbec nic se nestane.

A jak to, že on přišel včas? Divila jsem se. Důvod je prostý. Narodil se v Ženevě a svých prvních deset let života strávil tam. Sám o sobě také prohlásil, že se prý cítí víc *relaxed/uvolněný*. Podle jeho slov jsou místní hrozně zbrklí a nervózní. Slyšet takové prohlášení od jednoho “z nich” mě docela pobavilo, ale asi ví, o čem mluví. Já jsem tady teprve druhý den a zatím jsem se setkala s Emiliánem, u kterého bydlím a co se divil tomu, proč mám tak velký kufr, barmankou, co mě pustila na ulici bez placení, s upjatým knihovníkem, co nesdílí mou vášeň pro španělské vydání časopisu Vogue a velmi pohlednými prodáváči v těstovinovém bistru. Já myslím, že se tady uvolněnost a nezbytný velkoměstský shon snoubí v příjemně vyváženém spojení provoněném kávou a povzneseném mnoha doušky lahodného vína.

Zhruba po hodině se musel vrátit ke svému tvoření, ale před tím, než jsme se rozloučili, jsem dostala pozvání na nedělní

aperitivo. Pokud budu chtít, mohu se připojit k němu a jeho přátelům, kteří vyráží stejně jako každou neděli večer do typické čtvrti *Monti*, rozkládající se nad úchvatným *Foro Romano*, na skleničku nebo dvě.

Jak bych nechtěla? Jít si zafilosofovat na nějaké oprýskané náměstí za světla pouličních lamp s celou skupinou Římanů?

Připadám si najednou jako malé dítě v hračkárně, kde mu oznámí, že si z polic může vybrat úplně cokoliv. Stačí natáhnout ruku a přitáhnout si vysněnou hračku do života. Jeden den na cestě a mám pocit, že jsem pryč celý měsíc. Nové vjemy vměstnané do několika desítek hodin mají efekt popcornu. Z pár zrníček na dně misky máte najednou plnou mísu lákavě vonící pochoutky.

„*A domenica!*“ Uvidíme se v neděli.

Ještě zhruba třikrát poděkuju za pozvání na nedělní *aperitivo* v *pravé římské společnosti*, potom se rozloučíme a já se vydám po kouzelném nábřeží Tibery zasypaném spadnými listy z obřích platanů, jež na březích tvoří romantickou kulisu, ve směru *Ponte Sant Angelo*, posbírat další zrníčka popcornu do misky mého jednosměrného dobrodružství.

Kapitola pět

Lemovala jsem svými kroky široké koryto zdivočelé řeky a usmívala se do oblohy, doopravdy šťastná, že jsem právě tady a teď. Nábřeží působilo vřelým dojmem, dokonce jsem měla pocit, že tu cestu znám. Prohlížela jsem skrze větve vysokých platanů a představovala si, že vlastním klíče od některých z mnoha dveří pokrytých letitou patinou, které při každém otevření vydají důvěrně známý zvuk. Po úzkých starobylých schodech vystoupám ve své fantazii až nahoru, tam, kde je světla nejvíc a pomalu odemykám zámek od útulného bytěčku se spoustou nepotřebných předmětů nalezených v rozmanitých koutech tohoto podmanivého města.

Když jsem se vrátila z mého fantazijního římského domova zpátky na chodník zasypaný listím, na chvíli jsem se zastavila. Opřela jsem se lokty o studenou kamennou zídku, zahleděla se na druhý břeh a zamyslela se.

V tuhle chvíli mám vlastně stále jen přechodný domov. Tam u nás doma, kde jsem se narodila. Tam budu *doma* cítit vždycky. Mám tam své kořeny a mám to tam ráda. Ale vím, že má duše potřebuje ještě nějaké místo, přístav, kde čas od času zakotví. I proto jsem znovu vyrazila za hranice.

I kdybych se sebevíc snažila přesvědčit sebe samu, že tam u nás můžu být stoprocentně šťastná, nebude to pravda. Někdy nerozumíme všemu, z čeho jsme poskládaní. Proč jsme se narodili stovky kilometrů od moře, když právě ono nám dává pocit, že tam jsme doma? Proč je tomu tak? Proč jsem se nenarodila rovnou tam? Zkrátka nenarodila. *Nedovedeme rozluštit schéma nejvyššího designu, ale když rozluštíme záhadu toho, co nás dělá doopravdy šťastnými, pak za tím můžeme vyrazit. Ať už se jedná o přístav duše nebo jakoukoliv jinou záležitost.*

V mém případě by to mělo být u moře, na nějakém ostrově, šeptá hlas mého srdce, vtipálek.

Já vím, nezapomněla jsem, vysílám s pohledem obráceným na nebe. Vždyt' už jsem se vydala na cestu, dodávám.

Možná to mám trochu složitější, ale ne nemožné. A v tomto okamžiku mi ani nevadí, že momentálně *nevím*. Víím to, že teď jsem na správném místě. S jedním kufrem, ve kterém mám vše, co potřebuji. S jednosměrnou letenkou a otevřeným obzorem možností. Kdo ví, co na téhle cestě objevím? Jen poslouchat hlas srdce. Ono ví, kam mají mé kroky vést.

Mezi mými fantaziemi o útulných bytečcích ukrytých pod římskými střechami a úvahami nad mým budoucím domovem na břehu neznámého moře přichází zpráva od mého přítele. *Jako z jiného světa. Jako z jiné galaxie. Ale není to počet kilometrů, co dělí naše světy. Právě tady vidím náš vztah o tolik zřetelněji. Viděla jsem už před cestou. Ale teď jako by se vyjasnilo docela. A ano, ještě stále se to mezi námi nazývá vztah.* I když dobře vím, jak se věci mají, neměla jsem dostatek odvahy učinit dva tak velké kroky najednou. Vydát se na novou cestu a definitivně ukončit tu předchozí. I když to by asi bylo to nejsprávnější řešení.

Ale když se nechce, je to daleko horší, než když se nemůže, s oblibou říkávala babička mého kamaráda. A měla pravdu. Babičky mívají vždycky pravdu. Bez okolků se přiznávám, že nechci tak docela vidět ještě ani teď. Pořád váhám. Sama nevím, nad čím. Ach ten zvyk! Železná košile. Pravdou je, že když mi od něj přijde zpráva, necítím se radostně, spíš naopak. Jako by mě něco stahovalo zpátky do toho, z čeho jsem se konečně odlepila. Na druhou stranu mě hřejí vzpomínky na to, jak nám spolu bylo dobře. Někdy. Když jsem se snažila vžít se do role někoho jiného. Když jsem se snažila předělat se.

Vím, že to mezi námi nemůže pokračovat, leda bych se nadobro vzdala sebe sama. Potřebuju jen odvalu říct to nahlas, i když asi oba víme, co tenhle můj výlet doopravdy znamená.

Kamenná zídka mě začala studit do předloktí i přes kabát a tak jsem vrátila své myšlenky zpátky na romanticky vyhlížející nábřeží. Dost teoretických úvah o tom, co jsem měla udělat a neudělala. Jsem v Římě, jdu se toulat do ulic a využít každý moment. *To ostatní se poskládá.*

Z nábřeží jsem uhnula dřív, než se přede mnou otevřel výhled na Andělský most. Rozhodla jsem se posečkat a dát si dostaveníčko s andělskými tvářemi až po setmění. Když se rozsvítí starobylé pouliční lampy svým typickým nazlátlým světlem, připadá mi Řím ještě krásnější a magičtější.

Dobrovolně jsem se ztratila v neznámé čtvrti. Vystačila bych snad s tím, kdybych zůstala stát na místě a zkoumala jeden po druhém všechny detaily, co se mi ze všech stran nabízí. Tajemné kouty, zeleň šplhající po zašlých fasádách, vznešené Římany zahalené do vysokých límců elegantních tmavých kabátů, umně naaranžované výlohy butiků i lákavých pekařství, pootevřená vrátka do starobylého rámařství... *Snad to vyzkouším při další návštěvě.* Už teď s jistotou vím, že tu rozhodně nejsem naposledy. V tuhle chvíli mě ale neúnavně pronásleduje vlezlý vítr a odhodlaný chlad, který se mi snaží dostat snad až pod kůži. Chtě nechtě se musím někde ohřát.

Touha po teple a neodolatelná chuť na další kávu mi za pár okamžiků otevírají dveře malé kavárničky vyhlížející jako útulný pokojík. Hned u vchodu jsem lapena bohatou nabídkou domácích koláčů, muffinů a dortíků naaranžovaných na starobylé dřevěné komodě. Usadila jsem se k jednomu z mála volných kulatých stolků, objednala si cappuccino a spisovatelské Múzy mě zakrátko začaly pobízet. Nebránila jsem se. *Tvoření je součástí této cesty i mého života.* Vytáhla jsem z tašky vždy přítomný notebook a jako by někdo vedl mé ruce, začala

jsem psát. Zima se v náhlém proudu inspirace a vůně kávy lehce rozpustila.

U stolku vedle mě seděla skupinka dam s bohatě vyčesanými účesy připomínajícími obří kopce šlehačky. Jsou zachumlané v pravých kožešinách a opulentní šperky dekorují jejich útlá zápěstí a pěstěné krky. Jejich obličejové jsou také vypěstěné, na můj vkus až příliš. Z té dekadentní elegance se mi tají dech. Připadám si jako ve filmu, až na to, že já do jeho děje ve svých džínách, tmavém triku s dlouhými rukávy, pruhoanou šálou kolem krku a vlasy nedbale staženými na temeni hlavy obyčejnou černou gumičkou, moc nezapadám. Šperky nemám žádné. Ani pravé, ani nepravé. *Snad bych si mohla odskočit vedle a nechat si na hlavě vyfoukat šlehačkový účes?*

Z roztržitých úvah mě vytrhne jedna z oněch dam oděná do dlouhého černého kabátu s aristokraticky zdviženým límcem a perlami v uších. Je prakticky nalepená na mém boku. Nahne se ke mě, jako bychom se znaly a samozřejmou itaštinou se mě zeptá, jestli jsem spisovatelka? Jakýmsi zázrakem jí rozumím a stejně zázračně italsky odpovídám, že ano. *Jsem spisovatelka.* Ono doznání si pro sebe ještě jednou v duchu zopakují. *Budu. Brzy. Sny se plní.*

Dáma v černém mrkne svým římsky povýšeným pohledem na klávesnici, do níž jsem tak horlivě klepala a utrousí, že píšu hodně rychle. Nadopovaná intenzitou prožívané situace se snažím italsky vyposunkovat, že Řím mě natolik inspiruje, že musím psát rychle, než se slova vypaří. Načež elegantní dáma plynule přejde od zájmu o mou osobu sama k sobě. Prý je architektka a aniž bych jí musela pobízet, vytáhne svůj iPhone a začne listovat v bohaté sbírce privátních i neprivátních fotek. Nestačím žasnout nad rychlostí, s jakou jsem se “octla” u jednoho stolu s římskou smetánkou. Mezitím mi má nová známá strká displej telefonu pod nos a hrdě předvádí záběry z

interiérů jakýchsi pražských staveb, na jejichž rekonstrukci se údajně podílela.

Nevím, co přesně se teď ode mě očekává, tak se snažím co nejlíc kývat hlavou a vydávám obdivné zvuky. Trefila jsem se. Dámě se to líbí. Možná věří, že jsem slavná a zvěčním její postavu ve svém dalším bestselleru. Což se ostatně i ona trefila. Právě jsem jí zvěčnila! Až na jeden titěrný detail. A to, že *zatím* ještě nejsem tolik známá spisovatelka. *Ale kam bychom se v životě dostali, kdybychom nesnili velké sny?*

Po tom, co se mi paní architektka tak pěkně odprezentovala, zřejmě nabyla pocitu, že pro svou věčnou slávu udělala maximum, otočila se ke mě bokem a já jsem pochopila, že náš rozhovor i naše krátké přátelství je tím definitivně u konce. *Bylo mi ctí.* Napila jsem se vychladlé kávy, přitáhla si šálu ke krku a v tichosti pozorovala a zachycovala další scény originálního římského divadla.

Decentním prostorem co chvíli zaznělo přidušené štěknutí pečlivě vykartáčovaného psíka krčícího se v náručí muže v dlouhém plášti usazeného u stolku vedle dveří. Nemohla jsem přehlédnout atraktivního muže v kožené bundě pózujícího u vchodu jako dokonalá figurína. Není také architektem? A nechtěl by se mi pochlubit svými tajemstvími v mobilu? Pobaveně jsem si v tom lehce škrobeném prostředí hrála s fantaziemi jako malé dítě, které uteklo rodičům.

Jsem sama v cizím městě. Nikam nemusím a nic nemusím. Skvělý pocit, uvědomila jsem si a uvolnila se. *Jen jít za hlasem svého srdce. A objevit své doma. A stát se úspěšnou spisovatelkou!* Dodala jsem si v duchu. Maličkost. Vzrušující výzva.

Sama v cizí zemi. Ani nevím, jak dlouho zůstanu. Ale cítím, že se kolem mě s každým připomenutím toho, co tady dělám, zvětšuje prostor. Absolutní svoboda toho, že se můžu v každém okamžiku rozhodnout pro to, co udělám dál. Kudy se vydám. A

přesně to je na cestování o samotě úžasné. Můžete stoprocentně následovat svou intuici. Nechat se od ní nasměrovat, když jste se na své předchozí cestě trochu zamotali. *Nechat intuici, at' vás znovu zavede k vám samotným. At' vám ukáže to, co máte vidět. At' vás dovede tam, kam se máte dostat.*

A navíc, sama se vůbec necítím. Když člověk odhodí prvotní obavy typu: „*Co si tam počnu tak sama?*“, zjistí, že má sám v sobě jednoho z nejlepších společníků, co si v životě může přát. *Mohu cokoliv přece!* Nahlédnout do každé uličky, do každého koutu, do každého obchodu, navštívit za den třeba deset kaváren, dát se s někým do řeči, vylézt na vyhlídku, pozorovat město z výšky, zkoumat cizí kulturu, cizí obličej. Detaily, jako je téměř neviditelná pára vznášející se nad šálkem kávy, cigaretový kouř unikající z úst neznámého člověka, narůžovělé světlo zalévající ulici v podvečer, do kterého se Řím při západu slunce zahalí.

Když jste chvíli sami, můžete proniknout do světa, který ve společnosti druhých jednoduše míváte. Nestihnete ho zachytit. Je příliš jemný, skrytý v záhybech ticha a zklidnění se.

Čas o samotě je jedinečnou příležitostí, jak se dostat k pokladům ukrytým pod povrchem. Spatříte je, když pustíte ke slovu vlastní zvědavost a odvalu. Nemusí to být dlouhý výlet za hranice. Stačí dopřát si čas o samotě v běhu všedních dní. Probudí ve vás stránky, o kterých ani netušíte, že ve vás dřímají.

Když se octnete někde o samotě, osmělíte se. Najednou žasnete nad sebou, že se ptáte. Že se zajímáte. Že objevujete. Dojde vám, že můžete. Že právě od toho máte schopnost mluvit, máte schopnost vidět, máte schopnost být, žít a prožít. Na maximum.

Během mé zastávky v kavárně se venku setmělo. Vyrasila jsem tedy rovnou na Andělský most. Ted' už mohu a nemohu se dočkat. Netuším, co to způsobilo, ale s prvním krokem na

mostě jsem se rozbrečela. Zaplavil mě pocit tak silný, jako když se po letech nebo hodně dlouhé době setkáte s někým, koho máte hluboce zasazeného v srdci. Lucerny zářily nazlátlým světlem, tváře Andělů tajemné v polostínech, silueta kulatého hradu na pozadí. Stála jsem tam oněmělá úžasem i vděčností, že tam jsem. Přišla jsem si pro andělské požehnání pro mé další kroky a má přání. *Má malá popcornová zrnka.*

Po zbytek večera jsem nachodila ještě plno kilometrů. Zatoulala se do mnoha kouzelných ulic a dostala se dokonce i na doporučenou výstavu onoho mě neznámého a přes to slavného holandského malíře. *Jen trochu pozdě.* Pustili mě jen na nádvoří paláce *Chiostro dei Bramanti*, ve kterém se výstava konala, vzdáleného pouhých pár minut chůze od Piazza Navonna.

Prošla jsem se pod klenbami ozdobenými barevnými freskami, pokochala se pohledem z kamenného balkonu dolů na nádvoří a připadala si jako Julie, jen momentálně bez Romea. Však i on se někde prochází. V galerijní kavárně jsem se znovu snažila nacytat trochu tepla nad šálkem rychle chladnoucího čaje. Za příjemné melodie linoucí se uměleckým prostorem jsem pomalu roztála a zauvažovala nad tím, že Řím je mou láskou na první pohled. Věděla jsem to už před osmi lety, kdy jsem město navštívila poprvé. Stejný pocit se okamžitě vrátil. *Pravé věci se nezapomínají. Nesmaže je čas, nesmaže je nic. Jsou zkrátka věčné.*